

BOYUN EĞME

Olağan alçaklık: Barzanistan'daki kanlı pazarlık • Sf3
1917'den 2017'ye: Sosyalizmin Türkiye'deki izi... • Sf4

ÖZGÜR VE EŞİT
BİR ÜLKE DAVETİ

CUMHURİYETE SOSYALİZM YAKIŞIR

Yüz yıla yaklaşan cumhuriyet deneyimimizde bir eşiğe yaklaşıyoruz. Patron sınıfı kârları uğruna cumhuriyetten çoktan vazgeçti, laikliği gericiilerin insafına terk etti. Devletin bütün kalelerine girildi, bütün tersaneleri işgal edildi. Halkımız planlı, acımasız bir gerici-piyasacı saldırı altında.

Cumhuriyeti yaşatmanın bundan böyle sosyalizmden başka bir yolu yok. Özgürlüğü, eşitliği, laikliği korumanın tek yolu eşitlikçi bir cumhuriyetten geçiyor. Emekçiler siyasete acilen el koymalı. Yeni bir cumhuriyet artık tek seçeneğimiz. Artık cumhuriyet, ancak sosyalist cumhuriyettir.

BİR CUMHURİYETİMİZ OLABİLMESİ İÇİN...

Türkiye artık bir Cumhuriyet değildir. Çünkü:

Cumhuriyet halk iradesi demektir, hakkını arayan, üreten, bilinçli yurttaşlardan oluşur; oysa ortada bir adamın iki dudağı arasında sıkışmış, birkaç ailenin her yere çöreklenmiş bir devlet var. Bu bir devlet değil ancak aile şirketi olabilir.

Cumhuriyet eşitlik demektir; oysa Türkiye ne emekte ne yemekte eşittir, gelir adaletsizliğinin en yüksek olduğu ülkelerden biridir. Lafa gelince herkesin eşit olduğunu söyleyenler milyonlarca emekçinin ürettikleriyle sefa içinde yaşarken Türkiye emekçiler için bir sömürü cehennemidir.

Cumhuriyet bağımsızlık demektir; oysa Türkiye eskiden olduğu gibi sadece ABD'nin değil Rusya'nın da, Almanya'nın da oyuncağı olmuştur; bir oraya, bir buraya savrulmaktadır. Dört tarafındaki tüm komşularıyla kavgalıdır.

Cumhuriyet laiklik demektir; Bugün Türkiye bir din devleti olmanın eşiğine gelmiştir. Devlet işinin ehli, iyi eğitimli insanlar tarafından değil; sadakat beklenen imam-hatipliler tarafından yönetilmektedir. Türkiye artık küçücük çocukların bile tecavüz tehlikesi içinde olduğu, dini bütün olduğunu söyleyen sapıklar topluluğunun elinde esirdir.

Cumhuriyet devletçilik demektir; Kastedilen vatandaşın hakkını koruyan sosyal devlettir, ekonomide devlet ağırlığının olmasıdır. Ancak Türkiye devleti patronların ve gericilerin elinde yolunmuş kaza çevrilmiştir. Tüm ülkenin malı olan devlet işletmeleri patronlara peşkeş çekilmiştir, geriye sadece grev yapan işçiye saldıran, işini yapan gazeteciyi hapse atan, ülkesini düşünen öğrenciyi tartaklayan bir saldırı makinesi kalmıştır.

Demek ki bir Cumhuriyetimiz olması için tüm bunlardan kurtulmamız gerekiyor. Tüm bunlardan kurtulmanın yoluysa üretimde de tüketimde de eşitlikçi bir ülkenin kurulmasından, yani sosyalizmden geçmekte. Artık bundan başka çözüm yok.

20 Ekim günü, saat 14.00'te Ankara, İstanbul ve İzmir'de Aydınlanma Hareketi tarafından yapılacak basın açıklamalarına katıl. AKP'nin gerici müfredatına karşı açılan iptal davasına Türkiye'nin her yerinden katılarak müdahil ol, destekle. Eşine, dostuna bu mücadeleyi duyur ve örgütüle. Çocukları karanlığa teslim etme.

Baykuş Bakışı

KEMAL OKUYAN

Hayal bile kuramıyorsunuz

Biz komünistiz, "Bu düzen yıkılmalı ve yıkılacak" diyoruz. "Yerine insanların eşitliğini sağlayacak bir toplumsal düzen kurulmalı ve kurulacak" diye ekliyoruz. Bunu dediğimiz için sıklıkla hayalci olmakla eleştiriliyoruz. Boşuna uğraştığımızı söyleyenler de var. Şimdi şöyle bir düşünelim bakalım.

Bugünkü düzenin en tepesine yerleşmiş süper gücün başında Trump diye bir adam duruyor. Deli mi, manyak mı, ahmak mı olduğu tartışılmakta.

Düne kadar ona rakip olduğu iddia edilen Almanya, Merkel liderliğinde eşi benzeri olmayan bir siyasi krize yuvarlanmış durumda.

Fransa'da Macron diye hiçbir siyasi deneyimi olmayan birinden "kurtarıcı" imal ettiler.

Rusya'da Putin, Sovyet sosyalizmine duyulan özlemi milliyetçilikle istismar ederek günü kurtarıyor.

Avusturya 31 yaşındaki bir faşistin yükselişini şaşkınlıkla izlemekte.

“Bizimse hayal kurduğumuz filan yok, insanlığın bu felakete teslim olmaması, ayağa kalkması için uğraşılıyor, insanları bu uğraşa katılmaya çağırıyoruz.”

15 yıldır iktidarda olan yobaz, cahil ama "iş bilir" bir ekip Türkiye'yi yağmalaya yağmalaya insanları ülkeden soğuttu, umut bırakmadı.

Bu tuhaf erkek ve kadınlara "yönetici" olma yetkisini dünyada şu anda bir milyar kişiyi aklıktan ölümün eşliğine getiren, en zengin 60 kişinin dört milyar kişi kadar servete sahip olduğu alçak bir düzen veriyor.

İşte bize "hayal kuruyorsunuz" diyenler, böyle bir dünyada hayal dahi kurma yeteneklerini yitirmiş olanlardır. Sabah kabusa uyanıyor, gece kabusa yatıyorlar.

Bizimse hayal kurduğumuz filan yok, insanlığın bu felakete teslim olmaması, ayağa kalkması için uğraşılıyor, insanları bu uğraşa katılmaya çağırıyoruz.

Sadece ve sadece şu akıl yürütme bile isyan etmek için yeterlidir: "Ben Trump denen adama kendimi aşağılatmam!" veya, "Ben Erdoğan ve ekibine yenik düştüm demem!" Ya da, "Her saniye aklıktan bir kişinin daha öldüğü bir dünyada eşitlikçi bir toplumsal düzen hayaldir dedirtmem!"

Kardeşler, hayal bile kuramadığımız bu acizlikten çıkan artık, insanlık emeği ile geçinenlerin sırtından büyük paralar kazanan asalak sömürücü sınıfın elinde çıldırma noktasına doğru gidiyor. Irkçılık, cehalet, katliamlar, kadın düşmanlığı, savaşlar... Bu mudur "ötesi hayal" diye değişmezliğini ilan ettiğiniz gerçek dünya?

Biz yıllar önce "Boyun Eğmez İnsan" dedik ve şimdi de aynısını haykırıyoruz: İnsan olan boyun eğmez.

Asla...

Cumhuriyet artık sosyalist cumhuriyettir:

Onlar başladılar, biz tamamlayacağız

Bir halk yaratmanın yolu ümmetçiliğin dağıtılmasından, kamu yaşamının her noktasında, her hücrelerinde dini kuralların değil hukukun egemen kılınmasından geçer. Buna da kısaca laiklik diyoruz. Devletçilik, bütün bunların ekonomik temelidir. Devlet fabrikalar açacak, tarımı geliştirecek, üretici bir insanlar topluluğu için yolu açacaktır. Ve nihayetinde hepsini mümkün kılacak şey devrimci bir ruhun ayakta tutulmasıdır.

Bir yanında 1876'da bir anayasa ile taçlanan padişahlığı sınırlama, dizginleme mücadelemiz var. Adına anayasal bir düzen davası diyoruz. 1908'de devrime dönüştü ve Erdoğan'ın hayran olduğu baskıcı Sultan Abdülhamit'in alaşağı edilmesi ile doruğuna ulaştı. Eksik kalmış ancak cumhuriyet için yolu açmıştır.

Diğer yanında 1923 ile başlayan ümmetten bir halk yaratma; cemaatleri, tarikatları dağıtma mücadelemiz var. Adına aydınlanma mücadelesi diyoruz. Hilafetin kaldırılması, tekke ve zaviyelerin kapatılması ile doruğuna ulaştı. Eksik kalmış ancak sosyalizm için yolu açmıştır.

Hatırlayalım; 1927 yılında Cumhuriyet Halk Fırkası İkinci Büyük Kongresinde, partinin temel ilkeleri Cumhuriyetçilik, Ulusçuluk ve Halkçılık olarak tanımlanmıştır. 1931 yılında yapılan kongrede ise bunlara Laiklik, Devletçilik ve Devrimcilik ilkeleri eklenmiştir. 1937'de belirlenen altı madde Anayasa maddesi haline getirilmiş ve bu ilkeler yalnızca partinin değil devletin de temel ilkeleri haline gelmiştir. Şimdi "altı ok" diye biliyoruz.

Bütün bu ilkelerin genç cumhuriyetin devrimci döneminde yan yana gelmesi rastlantı değildir. Cumhuriyet'in kurucuları Cumhuriyet'in yaşatılmasının geri kalmış bir köylü tebaasından çağdaş bir ulus ve bir yurttaş yaratılmasının başarılmasına bağlı olduğunu anlamışlardır. Bir ulus ve bir halk yaratmanın yolu ise ümmetçiliğin dağıtılmasından, kamu yaşamının her noktasından, her hücrelerinden dinin sökülüp atılmasından geçer. Buna da kısaca laiklik diyoruz. Devletçilik, bütün bunların iktisadi temelidir. Üreten bir halk, çalışan bir

ulusun varsayımıdır devletçilik. Devlet fabrikalar açacak, tarımı geliştirecek, üretici bir insanlar topluluğu için yolu açacaktır. Ve nihayetinde hepsini mümkün kılacak şey cumhuriyeti yaratan devrimci bir ruhun ayakta tutulmasıdır.

Altı ilkenin temsil ettiği şey, Türk Devrimi'nin yarattığı bir çağdaşlaşma programı ve bir kalkınma yöntemidir. Kurgusu ulusal egemenlik ve tam bağımsızlıktır.

TAM TERSİNE İSTİKAMET

Ancak bugün geline yer bu ilkelerin gösterdiği yolun tam tersidir. Karşı devrimci bir kanserojen ur toplumun her hücrelerine yerleşmeye çalışmaktadır. Devlet NATO'nun, AB kapitalizminin, ABD emperyalizminin elinde bir oyuncağa dönüşmüştür. Gericilik iktidardadır. Laiklik yerle bir edilmiştir. Devletin bütün

kalelerine girilmiş, bütün tersaneleri işgal edilmiştir. Ulus ve halk yok edilip yeniden ümmet kalıbına sığdırılmaya çalışılmaktadır. Cumhuriyetin mezar kazıcıları iş başındadır. Sübyan mektebi, imam nikâhı, hilafet, medrese ve saray düzeni, tekkeler, zaviyeler mezarlarından çıkmış iktidar talep etmektedir.

Çünkü piyasa ekonomisi ülkeyi teslim almış, ulus ve halk piyasa toplumunun kısacasında kendini kaybetmiştir. Piyasanın kuralları işlemez. Piyasaya ucuz emek gücü, dirençsiz kalabalıklar, biat etmiş bir halk, ülkesinden vazgeçmiş bir ulus gerekmektedir. Tarikat cemaat düzeni artık bir piyasa cennetidir.

Bütün bunların söylediği şudur; laik cumhuriyeti korumanın tek yolu, onu sosyalizmle taçlandırmaktır. Cumhuriyet sosyalizme çok yakışacak!

Artık yetinemeyiz...

Artık devletçilikle yetinemeyiz; bugün derhal planlı sosyalist bir ekonomiye geçmek durumundayız. Artık düşünce ve inanç özgürlüğüyle yetinemeyiz; bugün derhal kamu yaşamını her türlü inançtan azade kılmak zorundayız. Artık ulus ve halk gibi tanımsız ve belirsiz tariflerle yetinemeyiz; bunların üzerinde durabileceği yegâne sınıf işçi sınıfıdır. İşçi sınıfı öncülüğünde halkı üretici yeteneklerini sonuna kadar kullanan devrimci bir cumhuriyet artık tek seçeneğimizdir. Artık cumhuriyet, sosyalist cumhuriyettir...

Laisizmin koruyucusu CHP'nin lideri Kılıçdaroğlu, iktidarın yanlış tarım politikalarına değinirken, Sırbistan'dan et ithal edilmesini de "Bu etler besmelesiz kesildi" diyerek eleştirdi.

'Barzanistan'daki kanlı pazarlık

Aslanan pazarlıktır. Çeyrek saat önce birbirlerini boğazlayanların şimdi oturmuş aldım-verdim hesabı görmeleri olağandır. Olağan alçaklık!

Barzani'nin referandum dediği gün sonucun bağımsızlık kararı olacağı biliniyordu. Sonra herkes "top çevirdi." ABD suskunluk aralarında IŞİD'le mücadelede konsantrasyon kaybetmeyelim dedi. Referandumun zamanlaması kötü olduğunu söylüyordu ama kesin olarak da reddetmekten kaçındı bu adımı.

Ankara'nın suskunluğu, Erdoğan'ın Barzani'yi arkadan ittiği yorumlarına izin verecek kadar uzun sürdü. Zaten AKP'nin Kürt illerindeki gücünün Barzanici temeller üstüne kurulu olduğunu herkes biliyordu. Erbil-Bağdat petrol çekişmesinde Türkiye uzun süredir Barzani'nin tarafını tutuyor, beraber iş çeviriyorlardı.

Barzanistan diye bir tuhaf ülkeciikten söz edilebilir hale geldirse burada AKP'nin önemli bir payı var. Yine "aldatıldık" diyenler bile

çıktı. Sonra merkez atıp tutmaya başladı. Ancak dişe dokunur bir adım atılmadığı söylenebilir. İran ise gerginliği masadaki ağırlığını arttırmak için kullanacağını neredeyse resmi politika olarak ilan etti.

Rusya zaten tam olarak bunu yapıyor. Putin Rusya'sı da herkes gibi sadece kendi çıkarına bakıyor elbette.

KYB (Talabaniciler) kazandığı tek puanı Celal Talabani'nin tam da bu sıra ölmesine borçludur.

AB'nin ne dediğinin bir önemi yok...

Irak'ta ancak iki büyük aşiretten sonra (Barzani ve Talabani) üçüncü sırada sayılabilecek durumdaki PKK düşük profille devam ettirdi süreci. Çünkü artık asıl merkez olarak Suriye'nin ku-

zeyini görüyorlar.

Bu çekingenler tablosu veya ne yapacağını bilmezler kalabalığı çağımızın gerçeğidir. Artık ortada her biri kendi egemenlik sahasına sahip, ama bu sahalara sınırlarının her saat değişebilir olduğu bir kaos düzeni var. Aslanan pazarlık. Çeyrek saat önce birbirlerini boğazlayanların şimdi oturmuş aldım-verdim hesabı görmeleri

BELKİ AKP KONGRESİNE GELİRLER

Kerkük kentinin kendisi bir pazarlık aracıdır. Barzani güçleri ve diğer Kürt hareketleri için Kerkük elden çıkarılabilir bir karttı. Varsın binlerce insanın hayatı tehlikeye girsin; çıkar sahibi patronların, emperyalistlerin ve aşiret reislerinin kanlı pazarlığında insanların hayatının bir önemi yok.

Bu tablo daha çok su kaldıracak. Şimdi Kerkük'te geri adım atan Barzani hem bir milli mesele daha ilan etmiş olacak, hem de pazarlıkta bunun karşılığını isteyecek. Aşiret şefinin bir sonraki AKP kongresine, Kerkük'ün Bağdat atamalı valisiyle birlikte gelmesi olasılığının silindiğini kimse düşünmesin...

olağandır. Olağan alçaklık!

AZ KİŞİ ÖLMÜŞ...

Zaten Barzani'nin yetkilileri referandum sonucunun kendisinde ateşle oynadıklarını biliyorlardı. Pazarlığın kanla sulanması yine böyle eşyaların tabiatı gereğidir.

ABD'nin yorumuyla Kerkük'e "koordineli bir hareket" yapıldı. Az kişi ölmüştü neyse ki!

Ama kimse Kürt, Arap, Türkmen yoksullarının bu çarka son-suz kadar tahammül edeceğini de düşünmesin!

ÖLDÜRÜR

11 EKİM / KONYA

Beş katlı binanın çatısında tadilat yapan inşaat işçisi Harun Sağlam (61), bina çatısına çıkarmaya çalıştığı yaklaşık 40 kiloluk yalıtım malzemesinin altında kalarak hayatını kaybetti. Malzeme halatının kopması nedeniyle işçinin üzerine düştü. İnşaat alanlarında doğru kaldırma ekipmanlarının kullanılmasından ve kullanılan kaldırma ekipmanlarının kontrolünden işveren sorumludur.

13 EKİM / ESKİŞEHİR

Zorlu Holding'in bir parçası olan Vestel Savunma'da yaşanan iş kazasında gaz basıncı ile çalışan ve insansız hava araçlarını fırlatmak için kullanılan katapult sisteminin ani çalışması sonucu Yüksek Uçak Mühendisi Erdi Canbay (28) hayatını kaybetti.

14 EKİM / İSTANBUL

TEM Otoyolu Ankara istikametinde çalışma yapan vincin devrilmesi sonucunda İsmail Sungur isimli işçi hayatını kaybederken Zafer Keskin isimli işçi ağır yaralandı.

14 EKİM / AYDIN

Bir kız öğrenci yurdunda patlayan su borusuna kaynak yaptığı sırada elektrik akımına kapılan elektrik işçisi Arif Şahin (32) yaşamını yitirdi.

15 EKİM / SAMSUN

Bina dış cephesinde mantolama yaparken yüksek gerilim tellerindeki akıma kapılan Mehmet Vural (18) üçüncü kattan düşerek yaşamını yitirdi.

17 EKİM / ŞIRNAK

Şırnak Kömür Ocakları bölgesinde bulunan ve ruhsatsız çalıştığı anlaşılan bir kömür ocağında meydana gelen göçükte mahsur kalan sekiz işçiden yedisi hayatını kaybederken bir işçi hastaneye kaldırıldı.

Uçtuuçtu liberal uçtu!

15 Temmuz, Ohal-buhal derken memlekette liberalizmi var eden bataklik-kiler ülkeden kaçiverdi. AKP'ye uzun yıllar destek vermişlerdi bu isimler.

AKP'nin artık onlara ihtiyacı yok, çünkü açık faşizmle götürmeye karar verdi yeni Türkiye inşasını. Demokrat pozları takılmaktan vazgeçeli çok oldu.

Zaten liberallerin çoğu AKP'ye olduğu kadar Fethullah Gülen'e de meyilliydi kaçmadan önce. Bir kısmı o meyillinin bedelinin ödettirileceğinden, bir kısmı olup biten her şeyden korkarak ülkeyi hızla terk etti.

AKP'nin liberallerle flört ettiği zaman aralığı aynı zamanda liberallerin Kürt hareketi ile flört ettiği bir zaman aralığıydı. Flört bitince onların da bir kısmı korkup kaçtı. En dirençlisi eski başbakan danışmanı Etyen Mahçupyan çıktı. Referandumda "hayır" diyeceği dedikodularına rağmen iktidarın kenar mahallesinde tutunmayı sürdürüyor. Onun dışında AKP'nin liberallerinin direği tamamen çökmüş durumda. Onların yeri ahmak gazeteci taslakları

SİT alanına kaçak inşaattan hüküm giyen Sevan Nişanyan (küveteki), açık cezaevindeki izni sırasında kaçtığı Yunanistan'dan "Kuş uçtu. Darısı geride 80 milyonun başına" tweeti atmıştı.

ve organize aktroll tayfası ile doldurulmaya çalışılıyor.

Kaçanların en önünde ise 2010 12 Eylül'ünde yargıyı iktidara teslim eden anaya değişikliğine sınırsız destek veren "yetmez ama evet"çi çete var. Bunların bir kısmı kaçtı, bir kısmı kaçmak için plan yapıyor. Akın Atalay dava açıldığını öğrenir öğrenmez yurda döndü ve neredeyse bir yıldır tutuklu ama olayın esas

oğlanı Can Dündar dışarıda; Dönmeyeceğini beyan etti yakında. Orhan Pamuk, dışarıda, ülkenin giderek otoriterleştiğini fark etmiş, dönmeyecek. Elif Şafak kaçtı, geçen hafta baskıdan biseksüel olduğunu bile açıklayamaktan yakındı. Dönmeyeceği belli. Hayko Bağdat, ebedi mağdur, dışarıda. Roni Margules'in paniğini saraydan aldığı takdir-teşekkür belgeleri bile yatıştıramadı, kaçtı. Şimdi hem kendisinin hem de partisinin Fethullahçı oldukları iddia ediliyor.

Yavuz Baydar, Ergun Babahan, Turgay Oğur kaçtı ve büyük bir sessizliğe gömüldü. Cengiz Çandar yazmayı bırakıp en önde kaçanlardan.

SEVAN BIRAKIP GİTTİ

Aralarında cezaevinden kaçıp gidenler bile var. Yarı açık cezaevinden aylık izne çıkan Sevan Nişanyan soluğu Yunan adalarında aldı. Liberal cenah arkasından ağıt yakıyor ama kaçak Sevan Nişanyan içeride kaçak inşaat yapmaktan yatıyordu. Yani fikir suçlusu falan değil. Zaten hazretin uzun zamandır fikirle hiçbir ilişkisi yok. Arkasından ağıt yakan tek kişi Sevan'ın Şirince'de yaptığı kaçak inşaatların sahiplerinden biri olan Ali Nesin.

İşte liberaller böyledir. Tehlikeyi görünce arkasına bakmadan kaçarlar. Hatta AKP'yi ülkenin başına onlar bela etmemiş gibi, yıllardır Erdoğan'ın reklam ajansı olarak çalışmamışlar gibi bir de en muhalif pozlarını takınverirler.

Peki ya AKP'nin ve patron düzenin sömürdüğü milyonlarca emekçi ne yapacak... Bu akıllarına gelmez.

SAMANALTI / Saif Münzur

25 Ekim 1960'da Küba, devrimden yalnızca 1 yıl sonra tüm Amerikan işyerlerini devletleştirdi. Devrimden sonra ABD şirketlerinin baskısıyla ABD hükümeti, Küba'ya karşı ekonomik ambargo uygulamaya başlamıştı. ABD rafinerileri, şeker karşılığında SSCB'den alınan ham petrolü işlemeyi reddedince rafineriler devletleştirdi.

Ekim Devrimi'nin 100'üncü yılında...

Sosyalizmin Türkiye'deki izi

1917'den 2017'ye... Büyük Ekim Devrimi'nin üzerinden tam 100 yıl geçti. Ekim Devrimi'nin bu katkılarında yararlanan ülkelerden biri de genç Türkiye Cumhuriyeti oldu. Cumhuriyet'in ilk yıllarında, Sovyetler Birliği'nin yardımıyla öyle güzel işler yapıldı ki, insan bugün "neden bir daha olmasın" diye soruyor.

Gazeteci Ahmet Çınar ve ressam İrfan Ertel, Ekim Devrimi'nin 100'üncü, Türkiye Cumhuriyeti'nin 94'üncü yılında SSCB'nin Türkiye Cumhuriyeti'ne dokunuşlarını ele alan bir sunum hazırladı.

İlki 14 Ekim'de İzmir NHKM'de gerçekleştirilen sunum önümüzdeki günlerde çeşitli yerlerdeki etkinliklerde izleyiciyle buluşmaya devam edecek.

Çınar ve Ertel'le bu etkinliğin çıkış noktası ve amacı üzerine konuştuk...

Bu çalışmaya nasıl bir ne-

Sovyetler Birliği'nin Türkiye'ye düşük faizli kredilerin yanı sıra yoğun teknoloji transferi de sağlamıştı. Türkiye'ye kurulacak fabrikalarda makine temini ve çalışacak kişilerin eğitimi için Sümerbank'la koordineli çalışan Turkstroy adında bir kamu şirketi de kurulmuştu.

denle, neden başladınız?

İ. Ertel: Daha önce bu konu hakkında kulaktan dolma, yarım yamalak biraz bilgim oluşmuştu. Ama asıl ilk büyük etki Yıldız Koç arkadaşımızın haftalık soL dergisinin 4 Ekim 2014 tarihli sayısında "Rezidansa karşı sosyal tesisler" başlığıyla yayınlanan yazısıydı.

Temmuz ayında Nazilli'den işçi arkadaşım Hasan Polat, Nazilli Basma Fabrikası ile ilgili bir yazı paylaşınca, soL'daki yazıyı hatırladım. Bir de Ahmet Çınar arkadaşımızın

22 Ağustos 2016'da soL Haber

Portali'nde yayımlanan "Sermaye ile gericiliğin kuşatmasındaki kent: İzmir" başlıklı Kültürpark'ı anlattığı bir yazı vardı anımsadığım...

Bunlar benim düşünmemeye ve "Neden

Ekim Devrimi'nin 100. yılı kutlamalarında sosyalizmin Türkiye'deki izini gündeme getirmiyoruz" dememe yol açtı. Ahmet Çınar arkadaşımızı da işe katarak çalışmamız başladı...

Bu çalışma ile amaçlanan neydi?

A. Çınar: Ülkemizdeki pek çok kamusal ekonomik yatırımın, bez-tekstil fabrikalarının, rafinerilerin, alüminyum yatırımlarının, şeker fabrikalarının bizzat bu genç sosyalist ülke eliyle inşa edildiği pek bilinmez. Aslında ülkemizdeki patron sınıfı tarafından bilerek de saklanır bu gerçek. Oysa Sovyetler'den gelen komünist mühendis ve mimarların bu fabrikaları inşa ettikleri yerlerde muazzam başarılar vardır. Bugün bir işçi kadının çocuğunu kreşe bırakarak özgürce çalışabileceği, akşam tiyatro-sinema ve baloya gidebildiğini, ücretsiz sağlık hizmeti aldığı, çok düşük ücretlerle barınabildiklerini hayal bile edemiyoruz. İşte bunu

Sümerbank Kreşi'nin çocukları bir etkinlikte sahnelerde.

daha o zamanın yoksul Türkiye'sinde başarmışlardı genç Sovyetler ve genç Türkiye'nin işbirliği...

Çok heyecan verici

Örneğin Nazilli Bez Fabrikası'nda sadece bir iş yeri yaratılmamış, kurulan yerleşkede adeta modern, ilerici bir yaşam çiçeklenmiş. Heyecanımız arttıkça çalışmayı daha derinleştirdim. İrfan yoldaşımızın bulup tamir ettiği fotoğraflar, SSCB'nin o yıllardaki dokunuşlarını daha da somutlaştırdı. Ve ortaya bu çalışma çıktı.

Sosyalizmin ülkemizde geniş kitlelerce yeterince iyi algılandığını maalesef söyleyemeyiz. Çünkü yıllardır yalanlar yapılan çok güçlü antikomünist propaganda vardı. Bu çalışmayla sosyalizmin ne olduğunu tekrar tekrar, çok somut ve basit

örneklerle anlatmış olduk. Bulabildiğimiz bu görseller bir gerçekliği bize çok net gösteriyor. Bu fabrikalarda işçilerin daha mutlu ve güvenli ortamlarda çalıştığını ispatlıyor. Açıkçası bu çalışma bize çok sade bir deyişle "işte sosyalizm en azından bu" diyebilmeyi sağlıyor.

Bu sunumla bir de şunu bir kez daha güçlü olarak şunu söylüyoruz: Sosyalizm mümkün...

Konuyu nasıl ele aldınız? Amacınıza tam ulaştığınızı söyleyebiliyor musunuz?

İ. Ertel: Biz konuyu kurdukları dönemde nasıl planlandıklarından nasıl işlediklerine, sonra da nasıl yorum edildiklerine, şimdi ne durumda olduklarına göre bölümler halinde ele almayı uygun gördük. Hayır, amacımıza tam olarak ulaştığımızı

söyleyemeyiz. Biz eksikli de olsa bir başlangıç yaptık diyebiliriz. Sadece çarpıcı beş olguyu bu sunumun sınırlı zamanı içinde ele alabiliyoruz. Sırasıyla Sümerbank Adana Bez Fabrikası, Sümerbank Kayseri Bez Fabrikası, Sümerbank Nazilli Basma Fabrikası, Etibank Seydişehir Alüminyum Tesisleri ve İzmir Kültürpark... Sosyalizmin izleri bu ele almaya çalıştığımız olgularla sınırlı değil. Türkiye'nin en büyük demir çelik işletmesi, İskenderun Demir Çelik, Oymapınar Barajı, Aliğa Petrol Rafinerisi, Bandırma Sulfirik Asit Fabrikası, Artvin Lif Levha fabrikası, Çayirova Cam fabrikası ve benzerleri de incelenmeli... Belki ilerde akademisyenler bu konularda tezler yaparak daha yoğun ve daha detaylı incelemeye gerek görebilirler.

1917 yılının 7 Kasım'ında, Rusya'da, emekçileri iktidara taşıyan sosyalist devrim gerçekleşti. Bundan altı yıl sonra Türkiye Cumhuriyeti kuruldu. Bu iki devrim farklı doğrultulara sahip olsa da birbirlerine el uzattılar, dayanışma içinde oldular.

Sovyet Devrimi'nin 100., Türkiye Cumhuriyeti'nin 94. yılında bu iki tarihsel olayı ve her iki ülkede daha sonra yaşananları şarkılarımızla, şiirlerimizle, danslarımızla, oyunlarımızla, sözümüzle öyküledik.

Usta sanatçılar bu öykülere ortak emeklerini, Türkiye Komünist Partisi de karanlığı yenme iradesini koydu. Ve bir kez daha gördük ki, sosyalizm Cumhuriyet'e çok yakışacak.

**SOSYALİZM
CUMHURİYETE
ÇOK YAKIŞACAK**

**28 Ekim Cumartesi 19.00
İzmir Fuarı Atatürk Açık hava Tiyatrosu**

Ulaşım organizasyonu için e-posta veya sosyal medya yoluyla bilgi alabilirsiniz

iletisim@tkp.org.tr tkp.org.tr TürkiyeKomunistPartisi tkpninesi

YURTTAN SESLER KOROSU

Dünya fani ölüm ani!

Abdullah Gül'ün danışmanı olan gazeteci Ahmet Takan, istifası gündemde olan Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanı Melih Gökçek'in Tayyip Erdoğan'a yönelik olarak "Bunu onun yanına bırakmam" dediğini öne sürdü. Takan, Erdoğan'a yakın kaynakların "Gökçek'in elinde arşiv var" dediğini de aktardı. Gökçek bu, olur mu olur.

Bu arada AKP'li Faruk Akdoğan Niğde Belediye Başkanlığı görevinden istifa etti. Arşivi olan var olmayan var! Akdoğan gider ayak bir de açıklama yaptı; "8,5 yıldır

yürüttüğüm belediye başkanlığı görevimden başım dik alırım açık olarak ayrılıyorum. Bilinmesini isterim ki bana iki defa İl Başkanlığı, 2 defada Belediye Başkan adaylığı görevini tevdi eden Sayın Cumhurbaşkanımın ve partimin her zaman

emrinde olacağım. Bu görev bana tevdi edilirken nasıl heyecanlandysak bugün de aynı heyecanla görevimden ayrılıyorum. Dünya fani, ölüm ani" dedi.

Haklı. Ölüm ani olunca dünya kadar arşivin olsa ne fayda!

SAVCI BHARARA KHK'SIZ KOVULMUŞ

Rıza Sarraf davasını başlatan eski New York Güney Bölgesi Başsavcısı Preet Bharara önemli açıklamalarda bulundu. Bharara, "Amerika Başkanı tarafından görevde bir dönem daha kalacağına söylenmesine rağmen Mart ayında kovuldu. Son haberde, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 2016 yılının Eylül ayında, ABD Başkan yardımcısı Biden'la yaptığı görüşmede benim kovulmamı istemiş olduğu yazılı. Ben de bunun doğru olduğunu biliyorum" dedi.

Gördüğümüz gibi Türk devletinin gücü okyanusları aşmış durumda. Kendi memurlarını KHK ile gönderirken Bharara'yı KHK'sız göndermeyi başarmış. Büyüksün reis!

Kim koydu o putları Nemrut dağına?

Milli Eğitim Bakanlığı'nın Nemrut Dağı'ndaki heykelleri çocuklara "put" olarak gösterdi. Bakanlık 6. sınıf Kur'an-ı Kerim dersi için hazırlanan kitapta, İbrahim Peygamber'i ateşe attığı kabul edilen Kral Nemrut ile Kommagene Krallığı dönemi birbirine karıştırılmıştı özetle. Nemrut'taki "put"ların oraya dikilmesiyle İbrahim arasında 2000 yıl var. Olsun; Urfa'da İbrahim'in ateşe fırlatmak için kullanıldığı iddia edilen Roma sütunları ile de İbrahim'in yaşadığı dönem arasında 1500 yıl var. Akıl bir kez uçunca oluyor böyle...